KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 14.11.2008
KOM(2008) 752 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDE (2007)

[SEK(2008) 2816]

SPRÁVA KOMISIE

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDE (2007)

Nariadenie (ES) č. 1084/2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94 nevyžaduje predloženie výročnej správy o Kohéznom fonde.

Táto správa sa preto predkladá v súlade s článkom 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1164/1994 a preto sa týka implementácie počas roku 2007 projektov financovaných z Kohézneho fondu , ktoré boli prijaté v období 2000 – 2006.

Z toho dôvodu sa táto správa týka operácií v rámci Kohézneho fondu v trinástich členských štátoch, ktoré boli príjemcami pomoci ku koncu roka 2006, t. j. Grécka, Španielska, Portugalska, Cypru, Českej republiky, Estónska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Malty, Poľska, Slovenska a Slovinska.

Podrobné údaje o projektoch implementovaných v roku 2007, ktoré boli prijaté v období 2000 – 2006 za jednotlivé členské štáty, sú uvedené v prílohe k tejto správe.

1. FINANČNÁ REALIZÁCIA V ROKU 2007 ZA OBDOBIE 2000 – 2006 A UKONČENIE PROJEKTOV

V roku 2007 bolo pätnásť členských štátov (12 nových členských štátov plus Grécko, Portugalsko a Španielsko) oprávnených získať pomoc z Kohézneho fondu. Bulharsko a Rumunsko sa stali oprávnenými v čase ich pristúpenia dňa 1. januára 2007. Keďže sa však táto správatýka len projektov financovaných z Kohézneho fondu, ktoré boli prijaté v období 2000 – 2006 a implementované počas roku 2007, Bulharsko a Rumunsko v nej nie sú zahrnuté. Okrem toho, Írsko v dôsledku svojho hospodárskeho rastu od 1. januára 2004 nespĺňa podmienky na financovanie.

Vzhľadom na to, že všetky záväzky na projekty financované z Kohézneho fondu v rámci programovacieho obdobia 2000 – 2006 sa zrealizovali do 31. decembra 2006, finančné zdroje dostupné z Kohézneho fondu v roku 2007 tvorili len platobné rozpočtové prostriedky.

<u>Platby vykonané v roku 2007 na projekty prijaté v období 2000 – 2006</u>

Počiatočný rozpočet na rok 2007 predstavoval sumu 3 250 mil. EUR. V septembri však GR pre regionálnu politiku požiadalo o zníženie platobných rozpočtových prostriedkov o 500 mil. EUR. Ďalších 172 mil. EUR sa previedlo na Fond solidarity. Toto zníženie úverov bolo výsledkom celkovo slabého úvodného plnenia zo strany členských štátov, a najmä štyroch významných príjemcov pomoci, u ktorých celková výška žiadostí o platby bola do polovice septembra 2007 nižšia ako 30 % ich predpokladanej výšky.

Ku koncu roku 2007 sa predkladanie žiadostí o platby zrýchlilo a napokon malo za následok 100 %-nú mieru realizácie voči dostupným rozpočtovým prostriedkom.

Koncom decembra 2007, po neskorom prijatí operačných programov na obdobie 2007 – 2013 s príspevkom z Kohézneho fondu, sa nevyužité platobné rozpočtové prostriedky vo výške 167 mil. EUR použili na úhradu žiadostí o platby na projekty z obdobia 2000 – 2006.

Na konci roku 2007 bola priemerná miera absorpcie (platby verzus záväzky) všetkých súčasných krajín prijímajúcich pomoc (okrem Írska) 55 % tak pri projektoch financovaných z Kohézneho fondu, ako aj pri bývalých projektoch ISPA. Tri krajiny (Bulharsko, Rumunsko a Poľsko) vykazujú najnižšie miery absorpcie (nižšie ako 40 %), zatiaľ čo iné dve krajiny (Portugalsko a Španielsko) vykazujú najvyššie miery absorpcie od 63 % do 68 % z vyčlenenej sumy.

Tabuľka č. 1: Realizácia platieb z Kohézneho fondu a platieb na bývalé projekty ISPA v roku 2007 (v eurách)

Platobné rozpočtové prostriedky	Počiatočné	Pohyby	Finančné zdroje	Výnos	Zápis vymazaný z registra	Prenos do roku 2008
Rozpočet 2007	3 880 000 000	- 672 195 985 +166 755 099	3 374 559 114	3 326 965 802	-	-
Rozpočtové prostriedky prenesené z roku 2006	60 776	-	-	60 776	-	-
Znovu sprístupnené rozpočtové prostriedky	-	-	-	-	-	-
Splatenie	-	-	-	-	-	-
SPOLU	3 880 060 776	-505 440 886	3 374 559 114	3 327 026 578	-	-

V tabuľke č. 2 sa uvádza úroveň platieb v roku 2007 za jednotlivé členské štáty. V prípade nových členských štátov sa údaje týkajú iba platieb na projekty, ktoré boli prijaté v rámci Kohézneho fondu od 1. mája 2004 (t. j. bez zohľadnenia predvstupovej pomoci na projekty ISPA). Realizácia platieb na bývalé projekty ISPA, ktoré boli prijaté pred pristúpením, je uvedená v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 2: Platby vykonané v roku 2007 na projekty financované z Kohézneho fondu za jednotlivé členské štáty (vrátane technickej pomoci)

Členský štát	**Životné prostredie**		**Doprava**		**Technická pomoc**	**SPOLU**	
	suma	**%**	**suma**	**%**	**suma**	**suma**	**% z celkových platieb z KF**
Cyprus	5 744 483,00	48,7 %	6 039 770,69	51,3 %		**11 784 253,69**	**0,5 %**
Česká republika	50 944 092,45	47,7 %	55 805 709,38	52,2 %	154 834,69	**106 904 636,52**	**4,4 %**

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	SPOLU	
	suma	%	suma	%	suma	suma	% z celkových platieb z KF
Estónsko	20 588 710,28	44,5 %	25 648 095,12	55,5 %	9 458,15	**46 246 263,55**	**1,9 %**
Grécko	142 007 398,85	41,5 %	200 498 998,20	58,5 %		**342 506 397,05**	**14,0 %**
Maďarsko	52 417 244,67	42,8 %	70 048 195,27	57,2 %		**122 465 439,94**	**5,0%**
Lotyšsko	46 795 684,41	49,4 %	44 224 991,28	46,7 %	3 764 782,97	**94 785 458,66**	**3,9 %**
Litva	43.673.969,15	49,5 %	44 208 895,26	50,1 %	290 280,00	**88 173 144,41**	**3,6 %**
Malta	4 166 034,67	43,0 %	4 946 842,98	51,0 %	582 856,73	**9 695 734,38**	**0,4 %**
Poľsko	200 750 047,49	52,1 %	184 249 405,16	47,8 %	512 396,12	**385 511 848,77**	**15,7 %**
Portugalsko	205 426 616,57	47,8 %	223 909 764,01	52,2 %		**429 336 380,58**	**17,5 %**
Slovensko	24 185 556,67	48,7 %	25 445 895,17	51,3 %		**49 631 451,84**	**2,0 %**
Slovinsko	14 064 896,65	59,9 %	9 408 923,42	40,1 %		**23 473 820,07**	**1,0 %**
Španielsko	535 761 824,69	72,1 %	206 543 470,15	27,8 %	339 638,00	**742 644 932,84**	**30,3 %**
SPOLU	**1 346 526 559,55**	**54,9 %**	**1 100 978 956,09**	**44,9 %**	**5 654 246,66**	**2 453 159 762,30**	**100,0 %**

Tabuľka č. 3: Platby vykonané v roku 2007 na bývalé projekty ISPA za jednotlivé členské štáty (vrátane technickej pomoci)

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	SPOLU	
	suma	%	suma	%	suma	suma	% z celkových platieb z KF
Bulharsko	56 284 491,71	65,9 %	22 055 005,42	25,8 %	7 109 024,52	**85 448 521,65**	**9,0 %**
Česká republika	21 174 558,40	83,3 %	4 243 770,33	16,7 %		**25 418 328,73**	**2,7 %**
Estónsko	8 834 835,16	78,4 %		0,0 %	2 427 010,09	**11 261 845,25**	**1,2 %**
Maďarsko	41 309 873,87	48,6 %	43 203 427,21	50,8 %	475 121,25	**84 988 422,33**	**9,0 %**
Lotyšsko	21 172 848,89	51,4 %	19 993 648,99	48,6 %		**41 166 497,88**	**4,4 %**
Litva	19 430 221,47	66,7 %	9 164 901,62	31,4 %	551 651,01	**29 146 774,10**	**3,1 %**

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	SPOLU	
	suma	%	suma	%	suma	suma	% z celkových platieb z KF
Poľsko	208 493 213,57	59,1 %	137 384 678,36	39,0 %	6 775 893,50	**352 653 785,43**	**37,3 %**
Rumunsko	120 081 126,61	44,2 %	124 352 547,81	45,8 %	27 171 189,06	**271 604 863,48**	**28,7 %**
Slovensko	24 878 004,65	63,5 %	13 562 033,45	34,6 %	749 475,43	**39 189 513,53**	**4,1 %**
Slovinsko	3 554 814,46	80,9 %	841 530,00	19,1 %		**4 396 344,46**	**0,5 %**
SPOLU	**525 213 988,79**	**55,6 %**	**374 801 543,19**	**39,7 %**	**45 259 364,86**	**945 274 896,84**	**100,0 %**

Nesplatené záväzky z obdobia 2000 – 2006

Na konci roku 2007 predstavovali nesplatené záväzky (RAL) za obdobie 2000 – 2006 (vrátane dvoch nových členských štátov Bulharska a Rumunska) sumu 14 800 243 181,27 EUR (11 259 182 886,39 EUR za Kohézny fond a 3 541 060 294,88 EUR za bývalé projekty ISPA). Súčasný regulačný rámec pre záväzky a platby ma za následok relatívne veľké množstvo nesplatených záväzkov. Rovnajú sa sume, ktorá zodpovedá približne trom rokom záväzkov, čo môže byť čiastočne spôsobené skutočnosťou, že pravidlo automatického zrušenia záväzku (pravidlo „N+2“) sa nevzťahuje na Kohézny fond na obdobie 2000 – 2006.

Tabuľka č. 4.1: Sumy prijaté do Kohézneho fondu v období 2000 – 2006 (vrátane RAL)

Členský štát	Čisté záväzky (do 12/2007)	Uhradené (do 12/2007)	RAL
Grécko	3 623 591 038,72	2 255 055 185,63	1 368 535 853,09
Španielsko	12 935 250 808,79	9 198 976 311,34	3 736 274 497,45
Írsko	625 755 408,00	570 010 222,71	55 745 185,29
Portugalsko	3 505 110 859,45	2 239 884 294,52	1 265 226 564,93
CELKOM EÚ-4	**20 689 708 114,96**	**14 263 926 014,20**	**6 425 782 100,76**
Cyprus	54 014 695,00	22 844 221,33	31 170 473,67
Česká republika	748 976 735,00	248 036 041,09	500 940 693,91
Estónsko	242 449 651,00	86 011 929,46	156 437 721,54
Maďarsko	976 865 860,00	373 703 305,54	603 162 554,46
Lotyšsko	388 206 109,00	181 497 966,25	206 708 142,75

Členský štát	Čisté záväzky (do 12/2007)	Uhradené (do 12/2007)	RAL
Litva	521 392 688,00	188 680 965,59	332 711 722,41
Malta	21 966 289,00	12 287 371,40	9 678 917,60
Poľsko	3 369 015 816,00	768 422 849,76	2 600 592 966,24
Slovensko	410 520 447,00	128 052 263,94	282 468 183,06
Slovinsko	172 654 702,00	63 125 292,01	109 529 409,99
CELKOM EÚ-10	**6 906 062 992,00**	**2 072 662 206,37**	**4 833 400 785,63**
SPOLU	**27 595 771 106,96**	**16 336 588 220,57**	**11 259 182 886,39**

Tabuľka č. 4.2: Sumy prijaté za bývalé projekty ISPA (vrátane RAL)

Členský štát	Čisté záväzky (do 12/2007)	Uhradené (do 12/2007)	RAL
Bulharsko	879 908 118,00	296 570 622,32	583 337 495,68
Česká republika	479 117 989,65	376 462 763,84	102 655 225,81
Estónsko	184 709 389,40	132 834 958,14	51 874 431,26
Maďarsko	505 736 480,16	326 977 250,88	178 759 229,28
Lotyšsko	325 781 346,52	217 958 178,74	107 823 167,78
Litva	304 015 168,61	187 355 758,57	116 659 410,04
Poľsko	2 265 523 798,03	1 318 714 851,29	946 808 946,74
Rumunsko	2 042 727 117,78	720 467 042,46	1 322 260 075,32
Slovensko	355 729 850,36	256 174 389,45	99 555 460,91
Slovinsko	81 543 400,50	50 216 548,44	31 326 852,06
SPOLU	**7 424 792 659,01**	**3 883 732 364,13**	**3 541 060 294,88**

Ukončenie projektov z obdobia 2000 – 2006

V roku 2007 sa ukončilo 40 projektov financovaných z Kohézneho fondu s platbami v celkovej výške 911 mil. EUR, z čoho bolo 26 španielskych, 7 portugalských a 7 gréckych projektov. V dôsledku toho dosiahol celový počet ukončených projektov KF za obdobie 2000 – 2006 hodnotu 117 a počet projektov, ktoré je ešte potrebné ukončiť, je 721. V tabuľke č. 5.1 sú uvedené informácie o projektoch, ktoré boli ukončené do konca roku 2007.

Tabuľka č. 5.1: Počet projektov KZ ukončených v roku 2007 a v predchádzajúcich rokoch

Členský štát	Celkový počet projektov KZ 2000 – 2006	Projekty ukončené v roku 2007		Projekty ukončené v období 2002 – 2006		Počet otvorených projektov ku koncu roka 2007
		počet projektov	uhradené celkom v EUR	počet projektov	uhradené celkom v EUR	
Česká republika	**31**					31
Estónsko	**12**					12
Grécko	**124**	7	279 014 171,23	17	305 593 888,69	100
Španielsko	**407**	26	370 739 722,09	46	1 717 885 020,70	335
Írsko	**10**			3	250 368 797,00	7
Cyprus	**2**					2
Lotyšsko	**22**					22
Litva	**22**					22
Maďarsko	**10**					10
Malta	**3**					3
Poľsko	**65**					65
Portugalsko	**109**	7	261 667 677,57	11	272 118 226,90	91
Slovinsko	**11**					11
Slovensko	**10**					10
	838	**40**	**911 421 570,89**	**77**	**2 545 965 933,29**	**721**

V roku 2007 sa ukončilo 14 bývalých projektov ISPA s platbami v celkovej výške 89 mil. EUR. V dôsledku toho dosiahol celkový počet ukončených bývalých projektov ISPA za obdobie 2000 – 2006 hodnotu 50 a počet projektov, ktoré je ešte potrebné ukončiť, je 304. V tabuľke č. 5.2 sú uvedené údaje o ukončených bývalých projektoch ISPA za jednotlivé krajiny.

Tabuľka č. 5.2: Počet bývalých projektov ISPA ukončených v roku 2007 a v predchádzajúcich rokoch

Členský štát	Celkový počet bývalých projektov ISPA 2000 –2006	Projekty ukončené v roku 2007		Projekty ukončené v období 2002 – 2006		Počet otvorených projektov ku koncu roka 2007
		počet projektov	uhradené celkom v EUR	počet projektov	uhradené celkom v EUR	

Členský štát	Celkový počet bývalých projektov ISPA 2000 –2006	Projekty ukončené v roku 2007		Projekty ukončené v období 2002 – 2006		Počet otvorených projektov ku koncu roka 2007
		počet projektov	uhradené celkom v EUR	počet projektov	uhradené celkom v EUR	
Bulharsko	**38**					38
Česká republika	**27**	2	36 838 453,19	7	124 496 115,65	18
Estónsko	**25**	2	3 487 155,90	8	45 070 156,40	15
Lotyšsko	**24**	2	17 530 155,17	2	18 416 589,32	20
Litva	**29**	1	19 816 800,00	5	66 724 564,61	23
Maďarsko	**37**			7	2 526 165,16	30
Poľsko	**65**	3	4 673 775,30	1	5 377 712,03	61
Rumunsko	**63**	2	1 794 821,78	0	1 794 821,78	61
Slovinsko	**17**			4	11 159 700,50	13
Slovensko	**29**	2	4 726 875,55	2	6 880 841,36	25
	354	**14**	**88 868 036,89**	**36**	**282 446 666,81**	**304**

2. HOSPODÁRSKE PROSTREDIE A PODMIENENOSŤ

V nariadení Rady (ES) č. 1164/94, ktorým sa riadia projekty financované z Kohézneho fondu, ktoré boli schválené do konca roku 2006[1], sa stanovujú makroekonomické podmienky využívania fondu. Stanovujesa v ňom, že „Fond nebude v členskom štáte financovať žiadne nové projekty alebo v prípade dôležitých projektov žiadne nové etapy projektov, pokiaľ Rada rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny na základe odporúčaní Komisie nestanoví, že [..] členský štát nevykonal [program stability alebo konvergenčný program] tak, aby sa zabránilo nadmernému štátnemu deficitu“. Odráža to úlohu Kohézneho fondu ako nástroja podpory rozpočtu na vnútroštátnej úrovni, ktorý pomáha členským štátom udržať si makroekonomickú stabilitu.

V priebehu roka 2007 sa troch členských štátov, ktoré boli oprávnené čerpať pomoc z Kohézneho fondu (Česká republika, Maďarsko a Poľsko), týkali dodatočné opatrenia v rámci postupu pri nadmernom deficite (excessive deficit procedure - EDP), ktoré podľa vyššie uvedeného nariadenia môžu byť za určitých okolností spojené s pozastavením prevodov finančných prostriedkov z fondu. Pre žiadnu z týchto krajín však nebolo potrebné prijať takéto opatrenie. V roku 2008 sa Rada rozhodla odvolať postup pri nadmernom deficite pre Poľsko a Českú republiku.

[1] Na základe článku 6 nariadenia Rady (ES) č. 1164/94, ako ho v kodifikovanom znení predložila Komisia.

Česká republika podliehala postupu pri nadmernom deficite od prijatia rozhodnutia Rady v júli 2004. Konečným termínom na nápravu nadmerného deficitu bol rok 2008. V júli 2007 Rada rozhodla, že Česká republika neprijala primerané opatrenia na základe jej odporúčaní z júla 2004. Keďže Česká republika nie je členom eurozóny, má osobitnú výnimku z uplatňovania ďalších opatrení v rámci postupu pri nadmernom deficite. V októbri 2007 Rada vydala nový súbor odporúčaní podľa článku 100 ods. 7 zmluvy[2]. Následne nedošlo k žiadnemu pozastaveniu podpory z Kohézneho fondu. Dňa 4. marca 2008 Rada vydala stanovisko k poslednej aktualizácii českého konvergenčného programu. Celkový záver bol taký, že program je v súlade s korekciou nadmerného deficitu v roku 2008. V júni 2008 Rada vydala rozhodnutie o odvolaní postupu pri nadmernom deficite pre Českú republiku. Postup pri nadmernom deficite pre Maďarsko sa začal v roku 2004. Odvtedy sa pri dvoch príležitostiach zaznamenalo neprijatie účinných opatrení zo strany Maďarska na základe odporúčaní Rady, a to v januári 2005 a v novembri 2005. Ani pri jednej z týchto príležitostí však Komisia neodporúčala Rade pozastaviť financovanie z Kohézneho fondu. Rada prijala posledný súbor odporúčaní týkajúcich sa maďarského nadmerného deficitu na základe nového rozhodnutia podľa článku 104 ods. 7 v októbri 2006. V júli 2007 Rada rozhodla, že Maďarsko splnilo odporúčania.

V novembri 2006 Rada vydala pre Poľsko rozhodnutie podľa článku 104 ods. 8, v ktorom konštatovala, že opatrenia, ktoré Poľsko prijalo na nápravu nadmerného deficitu v súlade s odporúčaniami Rady z roku 2004, sa ukázali ako nedostatočné. Pre túto krajinu Rada vydala vo februári 2007 nové odporúčania. V decembri 2007 Rada rozhodla, že opatrenia, ktoré Poľsko prijalo, boli v súlade s týmito najnovšími odporúčaniami. V júli 2008 Rada odvolala postup pri nadmernom deficite pre Poľsko.

Na konci roku 2007 podliehali ešte postupu pri nadmernom deficite dva ďalšie členské štáty oprávnené čerpať podporu z Kohézneho fondu (Portugalsko a Slovensko). Počas roku 2007 však neboli v súvislosti s týmito krajinami prijaté žiadne opatrenia spojené s postupom pri nadmernom deficite. Na žiadnu z týchto krajín sa nevzťahovalo pozastavenie prevodu finančných prostriedkov z Kohézneho fondu. V júni 2008 Rada vydala rozhodnutie o odvolaní postupu pri nadmernom deficite pre obidva členské štáty.

V nariadení Rady (ES) č. 1084/2006, ktorým sa riadi Kohézny fond na obdobie rokov 2007 – 2013[3], sa objasnilo niekoľko neistôt, ktoré súviseli s uplatňovaním podmienenosti Kohézneho fondu v minulosti. Predpokladá sa v ňom, že po prijatí rozhodnutia v súlade s článkom 104 ods. 8 môže Komisia navrhnúť pozastavenie podpory z Kohézneho fondu. Rada zasa môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení záväzkov s účinnosťou od 1. januára roku, ktorý nasleduje po prijatí rozhodnutia. Ak Rada neskôr v súvislosti s postupom pri nadmernom deficite zistí, že členský štát prijal potrebné nápravné opatrenie, automaticky to má za následok rozhodnutie o zrušení pozastavenia záväzkov Kohézneho fondu. Stanovili sa pravidlá pre opätovné začlenenie pozastavených záväzkov do rozpočtu.

---

2 Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, článok 104 o nadmerných deficitoch štátnych rozpočtov.

3 Nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/1994.

3. KONTROLY

Preskúmanie pri ukončení projektov financovaných z Kohézneho fondu týkajúce sa obdobia 1994 – 1999 sa vzťahovalo na 10 % projektov financovaných z Kohézneho fondu, ktoré predstavujú 20 % z výdavkov spolufinancovaných počas tohto obdobia. V roku 2003 sa ukončili kontroly v krajinách a medzi hlavnými zistenými nedostatkami boli nedostatočné overovania hospodárenia s prostriedkami, ktoré viedli k neoprávneným výdavkom, a značný počet porušení pravidiel verejného obstarávania. V roku 2007 sa v prípade Španielska rozhodnutiami Komisie ukončili postupy pri troch projektoch a v prípade Portugalska sa po akceptovaní členským štátom ukončil postup pri jednom projekte. Zvyšné postupy finančných náprav (8 projektov: 4 v Španielsku, 1 v Grécku a 3 v Portugalsku), ktoré vyplynuli z tohto auditu, sa ukončia v roku 2008.

Pokiaľ ide o obdobie 2000 – 2006, audity vykonané v roku 2007 sa zamerali na následné audity s cieľom overiť efektívne vykonanie odporúčaní vydaných v roku 2005 a súvisiacich so systémom a ďalšie skúmanie dodržiavania účelu vynakladania výdavkov v rámci projektov. Prioritu malo aj preskúmanie práce vnútroštátnych audítorských orgánov vrátane overovania kvality systémových auditov, náhodných kontrol a ďalších otázok v súvislosti s prácou spojenou s prípravou vyhlásenia o ukončení projektov. Uskutočnilo sa asi 20 audítorských misií: 7 misií v rámci preskúmania Kohézneho fondu EÚ-14; 2 misie v rámci preskúmania verejného obstarávania; 3 misie v rámci preskúmania orgánu zodpovedného za ukončenie projektov a 8 misií v súvislosti s Rumunskom a Bulharskom.

Nasledovali postupy finančných náprav, ktoré vyplynuli z auditov projektov financovaných z Kohézneho fondu vykonaných do roku 2007. V prípade Španielska boli odoslané konečné stanoviská ku všetkým zvyšným 14 projektom. V prípade Portugalska sa ukončili postupy pri troch projektoch s tým, že členský štát akceptoval nápravy, a prebiehajú ešte postupy pri 3 zvyšných projektoch. V prípade Grécka sa etapa vypočutia ukončila postupom pre paušálnu nápravu celoplošného problému s verejným obstarávaním, a prebiehajú ešte dva ďalšie projekty. Všetky zostávajúce postupy sa ukončia v roku 2008.

V roku 2007 ďalší audit zahŕňal preskúmanie vyhlásení o ukončení projektov predložených na účely ukončenia projektov financovaných z Kohézneho fondu v období 2000 – 2006, preskúmanie ročných správ z kontrol podľa článku 12 nariadenia (ES) č. 1386/2002 a účasť na príslušných dvojstranných ročných zasadaniach s vnútroštátnymi kontrolnými orgánmi.

Vo Výročnej správe o činnosti generálneho riaditeľstva za rok 2007 bolo v súvislosti s fungovaním systémov riadenia a kontroly vydané stanovisko bez výhrad v prípade systémov v siedmich členských štátoch (Cyprus, Estónsko, Maďarsko – odvetvie dopravy, Lotyšsko, Malta, Portugalsko a Slovinsko).

V prípade šiestich členských štátov bolo vydané stanovisko s výhradami ako dôsledok vecných nedostatkov s miernym vplyvom, ktoré ovplyvňujú rozhodujúce prvky systému (Bulharsko – oblasť životného prostredia, Grécko, Írsko, Litva, Rumunsko a Španielsko).

V prípade zostávajúcich piatich členských štátov bolo vydané stanovisko s výhradami ako dôsledok vecných nedostatkov so značným dosahom, ktoré majú vplyv na rozhodujúce prvky systému (Bulharsko – odvetvie dopravy, Česká republika, Maďarsko – sektor životného prostredia, Poľsko a Slovensko). V súlade s kritériami, ktoré stanovilo generálne riaditeľstvo vzhľadom na vecné nedostatky systémov, ktoré viedli k vzniku neprijateľného rizika pri platbách v roku 2007, generálne riaditeľstvo vznieslo k týmto piatim členským štátom výhradu.

4. NEZROVNALOSTI

V roku 2007 OLAF uskutočnil dve misie na účely vykonania kontrol na mieste podľa nariadenia (ES) č. 2185/96[4] v súvislosti so štyrmi prípadmi externého prešetrovania, ktoré boli otvorené v súvislosti so záležitosťami Kohézneho fondu. Keďže tieto prípady ešte prebiehajú, nie je možné ich ďalej komentovať z operačných dôvodov a z možných súdnych dôvodov.

V roku 2007 členské štáty v súlade s nariadením (ES) č. 1831/94[5] oznámili Komisii 92 prípadov nezrovnalostí, ktoré sa týkali spolufinancovaných projektov a sumy 110 222 823 EUR. Z tejto sumy sa podarilo získať späť sumu 63 686 298 EUR a zvyšnú časť je ešte potrebné získať späť. Medzi členské štáty, ktoré nahlásili väčšinu prípadov, patrili Grécko a Španielsko (26 a 34 v uvedenom poradí, t. j. viac ako 50 % všetkých prípadov). Prípady, ktoré nahlásilo Grécko, predstavovali sumu 67 259 450 EUR, z ktorej sa podarilo získať späť 57 788 966 EUR. Írsko oznámilo Komisii len jeden prípad, ale jeho finančný vplyv, ktorý predstavoval sumu 6 638 190 EUR, je vzhľadom na priemernú výšku oznámení významný. Počet oznámení zaznamenal pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom[6]. Tieto čísla poukazujú na lepšie nahlasovanie prípadov v súlade s právnymi záväzkami zo strany „starých členských štátov, ktoré prijímajú pomoc“. Berúc však do úvahy príspevok Spoločenstva na projekty, ktoré sú spolufinancované z Kohézneho fondu, sa disciplína členských štátov pokiaľ ide o oznamovanie prípadov porušenia musí zlepšiť.

Hlavné typy nahlásených nedostatkov sú: neoprávnené výdavky a porušenia pravidiel verejného obstarávania. Tieto dve kategórie predstavovali takmer 75 % všetkých oznámených prípadov.

5. HODNOTENIE

Komisia a členské štáty vykonali posúdenie a zhodnotenie všetkých spolufinancovaných projektov. Projekty, ktoré sa majú financovať z fondu, schvaľuje Komisia po dohode s členskými štátmi, ktoré sú príjemcami pomoci.

---

4 Ú. v. ES L 292, 15.10.1996, s. 2.

5 Ú. v. ES L 191, 29.7.1994, s. 1, zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2168/2005, Ú. v. EÚ L 345, 21.12.2005, s. 15.

6 2006: počet oznámených prípadov 228; celková suma súvisiaca s oznámeniami 186 604 797 EUR.

Ku každej žiadosti o pomoc sa prikladá analýza nákladov a výnosov (cost-benefit analysis - CBA) projektu. Analýza nákladov a výnosov musí preukázať, či sú sociálno-ekonomické prínosy v polovici obdobia primerané poskytnutým finančným zdrojom. Komisia skúma analýzu nákladov a výnosov na základe zásad stanovených v príručke k analýze nákladov a výnosov. Príručka, ktorá bola po prvýkrát uverejnená v roku 2003, bola nedávno aktualizovaná tak, aby zohľadňovala vývoj politík Spoločenstva, finančných nástrojov a nového regulačného rámca, v rámci ktorého budú počas programovacieho obdobia 2007 – 2013 financované významné projekty. Počas roka 2007 Komisia pomáhala členským štátom s opatreniami súvisiacimi s budovaním kapacít, ktoré boli zamerané na zlepšenie konzistentnosti ex ante finančnej a ekonomickej analýzy projektov. Na tento účel je k dispozícii plne funkčný špeciálny softvér a usmernenie prijaté v roku 2006 stanovuje metodiku, ktorá sa má používať pri analýze výnosov a nákladov. V dokumente sú uvedené niektoré všeobecné zásady analýzy výnosov a nákladov spolu so súborom pracovných predpisov a členské štáty sa v ňom nabádajú, aby si k analýze výnosov a nákladov vypracovali svoje vlastné usmernenia.

Komisia okrem toho uskutočňuje ex post hodnotenie vzoriek projektov spolufinancovaných z Kohézneho fondu. Posledné hodnotenie bolo uverejnené v roku 2005 a zaoberalo sa vzorkou 200 projektov realizovaných v období 1993 – 2002. Začiatok nasledujúceho ex post hodnotenia je naplánovaný na rok 2009 a zameria sa na projekty realizované počas obdobia 2000 – 2006.

6. INFORMOVANIE A PROPAGÁCIA

Ako je uvedené vo výročnej správe za rok 2006, diskusiou s členskými štátmi o otázkach Kohézneho fondu sa od 1. januára 2007 zaoberá Výbor pre koordináciu fondov (COCOF) podľa nariadenia (ES) č. 1083/2006.

Okrem otázok spoločného záujmu pre EFRR a Kohézny fond (technická pomoc, audity, rozpočtové záležitosti atď.) sa na nasledujúcich zasadnutiach Výboru pre koordináciu fondov prezentovali niektoré otázky osobitného záujmu pre Kohézny fond alebo sa o nich diskutovalo: v januári „Implementácia prechodných ustanovení (článok 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1084/2006)“, vo februári „Komplementarita medzi financovaním aktivít zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu a ostatnými nástrojmi Spoločenstva“; v máji „Polročná aktualizácia rozličných typov opatrení technickej pomoci“ a v júli „Usmernenia k určovaniu finančných náprav pri porušeniach pravidiel týkajúcich sa verejného obstarávania“ a „Štúdia o regionálnych výdavkoch EFRR a Kohézneho fondu“.

Pokiaľ ide o informačné a propagačné opatrenia Komisie, v roku 2007 sa kládol dôraz na realizáciu požiadaviek na obdobie 2007 – 2013 týkajúcich sa propagácie.

Komisia v dňoch 25. a 26. novembra zorganizovala v Bruseli aj veľkú konferenciu na tému „Telling the Story. Communicating Cohesion Policy Together“ (Ako spoločne komunikovať a zvýšiť informovanosť o politike súdržnosti). Na konferencii sa zúčastnilo viac ako 500 komunikačnýchúradníkov z celej Európy (zápisz tohto podujatia je dostupný na internetovej stránke GR REGIO[7]). Pre nové programy sa

[7] http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/conferences/november07/sources_en.cfm

vytvorí lepšie prepojenie medzi Komisiou a členskými štátmi a regiónmi využitím siete („INFORM“), čo umožní výmenu najlepšej praxe pri komunikácii so štrukturálnymi fondmi a Kohéznym fondom.